

NOTAT

Fleksible tilrettelæggelsesformer i aftenskolerne

1. Baggrund

Folketinget vedtog i december 2006 en ændring af folkeoplysningsloven, der bl.a. giver aftenskolerne mulighed for at tilrettelægge en del af deres undervisning mere fleksibelt og anvende dele af det kommunale tilskud på andre udgiftstyper end leder- og lærerløn.

Baggrunden for lovændringen og Folketingets behandling af lovforslaget kan ses på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

I anledning af lovændringen har Oplysningsforbundenes Fællesråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd og KL drøftet de administrative konsekvenser af de fleksible tilrettelæggelsesformer. En række kommuner har ligeledes bidraget med synspunkter om, hvordan administrationen af de fleksible tilrettelæggelsesformer kan tilrettelægges. Dette notat er et resultat af disse drøftelser.

2. Lovgrundlaget

Folketinget vedtog i december 2006 en ændring af folkeoplysningsloven, der indebærer, at aftenskolerne fra og med 2007 kan anvende op til 36% af deres kommunale tilskud på "fleksible tilrettelæggelsesformer" (40% af den del af tilskuddet, der ikke anvendes til 10%-puljen til debatskabende aktiviteter). Der er tale om en "kan-bestemmelse", og aftenskolerne kan således vælge fortsat udelukkende at tilbyde traditionel aftenskoleundervisning.

Den 1. marts 2007

Ref MKA

mka@kl.dk

Dir 3370 3359

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

Tlf 3370 3370

Fax 3370 3371

www.kl.dk

Side 1/6

Undervisningsministeriet har i december 2006 udsendt en ny folkeoplysningsbekendtgørelse, hvor der i bl.a. § 6 er fastsat yderligere regler om de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Kommunalbestyrelsen kan inden for lovens og bekendtgørelsens rammer (og efter indstilling fra et eventuelt folkeoplysningsudvalg) fastlægge nærmere lokale retningslinier for anvendelsen af de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Hvilke tilrettelæggelsesformer er der tale om?

Det nævnes i lovbemærkningerne, at fleksible tilrettelæggelsesformer bl.a. kan være åbne studiecirkler, åbne studieværksteder, workshops, ”Spørg specialisten” og it-baseret fjernundervisning. For så vidt angår fjernundervisning skal mindst 30% af timerne gennemføres i fællesskab ved fysisk fremmøde.

Det er ikke en udtømmende liste, og det vil derfor være op til aftenskolerne at afprøve alternative tilrettelæggelsesformer i forhold til den hidtidige aftenskoleundervisning.

Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at aftenskoleundervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer klart skal adskille sig fra den traditionelle aftenskoleundervisning.

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal ligesom med traditionel aftenskoleundervisning foregå på hold, hvor deltagerne er registreret. Det skal være muligt for alle at tilmelde sig holdene, og der skal være deltagerbetaling.

Det er folkeoplysningsudvalget/kommunalbestyrelsen, der har den endelige afgørelse af, om den gennemførte virksomhed er i overensstemmelse med lovens krav og de eventuelle kommunalt fastsatte regler.

Hvilke emner kan omfattes af fleksible tilrettelæggelsesformer?

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer skal opfylde de almindelige formålsbestemmelser i folkeoplysningslovens §§ 1 og 7, og de fleksible tilrettelæggelsesformer skal derudover have til formål at styrke udviklingen af et aktivt medborgerskab inden for væsentlige samfundsrelaterede områder.

Inden for disse rammer er der frit emnevalg, dog med de samme begrænsninger, der gælder for traditionel aftenskoleundervisning.

Hvilke udgiftstyper kan det kommunale tilskud anvendes til inden for fleksible tilrettelæggelsesformer?

Den del af det kommunale tilskud, der anvendes til fleksible tilrettelæggelsesformer kan kun bruges til:

- Løn til de personer, der forestår de fleksible tilrettelæggelsesformer (aftenskolerne er ikke bundet af satserne i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse)
- Lederhonorar, dog højst 20% af aftenskolens udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer
- Udgifter til etablering af Internetadgang til undervisere på hold inden for fjernundervisning
- Undervisningsmaterialer af ikke-blivende værdi
- Annoncering
- Lokaleudgifter

Eventuelle andre udgiftstyper må i givet fald afholdes af aftenskolen selv, typisk via deltagerbetalingen.

Er der grænser for udgifterne til de fleksible tilrettelæggelsesformer og for kommunens udgifter hertil?

Aftenskolerne afgør selv, hvor store udgifter de vil bruge pr. hold og pr. time på de fleksible tilrettelæggelsesformer og som nævnt ovenfor er de ikke bundet af satserne i Undervisningsministeriets lønbekendtgørelse.

Med hensyn til anvendelsen af det kommunale tilskud er der dels det overordnede loft på 40 % af kommunens tilskudstilsagn til undervisning, dels de nævnte regler om tilladte udgiftstyper.

Loven og folkeoplysningsbekendtgørelsen indeholder ikke lofter for, hvor store beløb inden for det kommunale tilskud aftenskolen kan anvende pr. hold eller pr. time til fleksible tilrettelæggelsesformer. Kommunalbestyrelsen kan i sine lokale regler fastlægge bestemmelser herom.

Det fremgår af loven, at reglen om max. 1/3 kommunalt tilskud også gælder for de fleksible tilrettelæggelsesformer, dog således at aftenskolerne udover lønudgifter også kan medtage andre udgiftstyper, jf. ovenfor.

Kommunalbestyrelsens mulighed for at yde supplerende tilskud til handicapundervisning, til undervisning, der forudsætter små hold og til særlige grupper, gælder også for de fleksible tilrettelæggelsesformer.

Beregning af næste års tilskud

Der er ikke i lov eller bekendtgørelse fastsat regler om hvordan eventuel anvendelse af de fleksible tilrettelæggelsesformer vil påvirke beregningen af de enkelte aftenskolors kommunale tilskud for det efterfølgende år.

Regler herom skal indeholdes i den enkelte kommunes retningslinier for tilskud.

Mellemkommunale betalinger

Undervisning tilrettelagt som fleksible tilrettelæggelsesformer er ligesom traditionel aftenskoleundervisning åben også for udenbys deltagere.

Der gælder de samme regler med hensyn til mellemkommunale betalinger som for traditionel aftenskoleundervisning, jf. folkeoplysningsbekendtgørelsens § 19.

3. De kommunale retningslinier for fleksible tilrettelæggelsesformer

De kommunale retningslinier kan bl.a. indeholde:

- regler for maksimalt kommunalt tilskud pr. time
- fastsættelse af tilskudsbrøken, dog max. 1/3
- fastsættelse af særlige tilskudsbrøker for handicapundervisning og for undervisning, der kræver små hold
- fastlæggelse af tilskud for særlige grupper
- regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne.

De kommunale retningslinier skal som minimum indeholde:

- fastsættelse af tilskudsbrøk(er)
- fastlæggelse af regler for, hvordan anvendelsen af fleksible tilrettelæggelsesformer indregnes i tildelingen af næste års tilskud for aftenskolerne.

4. Anbefalingerne fra Oplysningsforbundenes Fællesråd, Dansk Folkeoplysnings Samråd og KL

Beregning af timer ved de fleksible tilrettelæggelsesformer

Opgørelse af timetallet ved fleksible tilrettelæggelsesformer sker ligesom ved traditionel aftenskoleundervisning som lektioner á 45 minutter.

Særligt vedrørende fjernundervisning: Lektionstallet beregnes som det antal lektioner, der tilbydes deltagerne i undervisningen.

Afregning

Der foretages separat afregning for henholdsvis 10%-debatpuljen, udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer og udgifter til den traditionelle aftenskoleundervisning.

Afregning for 10%-debatpuljen

Afregningen for 10%-debatpuljen sker som hidtil. Med lovændringen i december 2006 har den enkelte kommunalbestyrelse dog fået mulighed for at beslutte, at mindre, uforbrugte beløb fra 10%-puljen, kan overføres til næste års pulje.

Afregning for fleksible tilrettelæggelsesformer

Der foreslås følgende principper for afregningen for afholdte udgifter til fleksible tilrettelæggelsesformer:

- De tilskudsberettigede udgifter er de faktisk afholdte udgifter, dog højst: Antal lektioner x et beløb, der beregnes på grundlag af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning. Beløbet beregnes for et år ad gangen på baggrund af den forventede udvikling i den almindelige aftenskolelønsats. Beløbet udmeldes på KL's hjemmeside. Beløbet er for 2007 beregnet til 318,16 kr.

- De tilskudsberettigede udgifter afregnes i forhold til kommunens tilskudsbrøk(er)
- Kommunalt tilskud anvendt på fleksible tilrettelæggelsesformer kan højst udgøre 40% af tilskudstilsagnet til undervisning (36% af det samlede tilskudstilsagn).

Afregning for den øvrige aftenskoleundervisning

Afregningen af den øvrige aftenskoleundervisning er uændret, bortset fra, at det tilskudsbeløb kommunens tilskudsbrøker skal afregnes i forhold til, nu både skal fratrækkes 10% og anvendte kommunale tilskud på fleksible tilrettelæggelsesformer.

Næste års tilskud

Forbrug eller manglende forbrug af 10%-debatpuljen påvirker ikke næste års tilskud.

Det anbefales, at næste års tilskud beregnes proportionalt pr. aftenskole i forhold til ”det maksimale tilskuds metode”.

For så vidt angår den traditionelle aftenskoleundervisning anbefales det at tage udgangspunkt i de afholdte tilskudsberettigede udgifter til lærerløn og lederhonorar sat i forhold til de lokalt fastsatte tilskudsbrøker. Dette svarer til den beregningsmetode de fleste kommuner anvender i dag.

Det anbefales, at en tilsvarende beregning foretages for de fleksible tilrettelæggelsesformer, dog med et loft for de fleksible tilrettelæggelsesformer svarende til antal lektioner x et beløb, der beregnes på grundlag af satsen til lærer- og lederløn m.v. ved almindelig aftenskoleundervisning, jf. ovenfor.

Folkeoplysningsudvalget kan som hidtil i særlige tilfælde forhøje eller nedsætte en aftenskoles tilskud for det efterfølgende år i forhold til den mekaniske udregning efter en konkret, saglig vurdering.